

KATEDRA®

maribor, 1. II. 1973

študentski list

številka 5, letnik XIII

UČINKOVITOST VISOKOŠOLSKEGA ŠTUDIJA

Ob impozantnih vzponih, ki jih prikazujejo jugoslovanske visokošolske statistike, en podatek izkazuje hudo neambiciozno tendenco – nanaša se na število diplomantov. Skoraj celo zadnje desetletje se tu številke domala ponavljajo in to kljub temu, da se večja števila študentov in učiteljev, da produktivnost visokega šolstva upada in da je danes glavno zdi povsem očitna ugotovitev, da produktivnost visokega šolstva upada in da je danes glavno vprašanje, kako ga pripraviti k večji učinkovitosti.

Produktivnost in učinkovitost. Nismo na dobri poti, če oba pojma pomešamo.

Produktivnost je sintetičen pojem in označuje napor, da bi bolje zadovoljili osebne in družbene potrebe. Prenajgljena je pogostna postavljena trditev, da je produktivnost univerze upadla. To bi pomenilo, da se je zmanjšalo število diplomantov, da so ti diplomanti družbeno manj koristni kot so bili prejšnji, da univerza ustvarja manj novega znanja, da slabše skrbi za kulturno dediščino itd. Nedvomno današnja (vendar zelo spremenjena) univerza bolje služi družbenim ciljem, kot bi služila univerza visokega šolstva v porastu, toda manj intenzivnem kot bi bilo treba sodeč po družbenih pričakovanjih in vloženi naporih. Podroben obračun o tem pa je odgovorno in zahtevno opravilo, ki terja veliko časa in analitične sposobnosti.

Drugače kot produktivnost, ki jo opazujemo na daljše razdobje, merimo učinkovitost v določenem trenutku. Nanaša se na optimalno kombinacijo faktorjev izobraževalnega procesa, da bi proizvedli določen volumen tistega, kar od izobraževanja pričakujemo in to ob najmanjših stroških. V glavnem obravnavamo kot faktorje izobraževalnega procesa študenta, učitelja in vložena finančna sredstva. Diplomant je za nas proizvod izobraževalnega procesa.

Na splošno niti visoko šolstvo niti širša javnost nimata prave predstave o vrednosti študentovega časa. Skromno rečeno je gospodarjenje s tem resursovom lahkomišelnost. Študent je potencialno delavec z vsaj srednjo izobrazbo, z letnim zaslužkom okoli 20.000 din in to bi nam morala biti orientacija, ko obravnavamo osip, podaljševanje študija, prenapoljenosti študijskih programov s preživelo materijo, tratenje časa in potrpljenja z jalovimi študijskimi metodami itd. Študentov čas pa je ovrednoten tudi še skozi aspekt direktnih stroškov izobraževanja. Danes se ti stroški priznavajo v višini od 3.000 do 13.000 din na študenta, na splošno pa predstavljajo točko, v kateri se najbolj oddaljujemo od razvitih visokošolskih sistemov. Ta takoimenovani „izobraževalni standard“ je ključno vprašanje gospodarjenja s študentovim časom. Sedanje razmere nam kažejo zelo čist odnos – manj ko je vloženi sredstev na enega študenta, večje mora biti število vpisanih študentov, da bi iz njih na koncu dobili diplomanta. Ali povedano drugače – cenejši kot je posamezen študent skozi študijsko leto, dražji je na koncu študija diplomant.

Seveda ne smemo prezreti tudi nekega drugega vidika; namreč kvalitete študentske populacije. Če raziskave kažejo, da se na visokošolske zavode vpisuje določen odstotek študentov, ki za tak študij niso sposobni, potem moramo razmisliti o sistemu, ki bo uveljavil princip, da zaključni izpit srednje šole ni kvaliteten isto kot dokaz sposobnosti za katerikoli visokošolski študij.

V glavnem je vsem jasno, da učinkovitost učitelja ne gre ceniti z vidika logike industrijske proizvodnje. Učitelj, ki poučuje 60 učencev ni učinkovitejši od onega, ki poučuje 20. Tudi v visokem šolstvu se z odnosom med številom učiteljev in številom študentov pazljivo ukvarjajo in skušajo določiti optimalna razmerja. Morda v tem pogledu slovensko visoko šolstvo niti ni toliko izpod norm razvitih visokošolskih sistemov (z nekaterimi velikimi izjemami, seveda). Tu je vsekakor očiten pozitiven vpliv politike RIS-a. Toda težava je v izredno nizkem vrednotenju učiteljevega dela. Nadomestilo, ki ga dobi naš visokošolski učitelj za vloženo delo, je povprečno petkrat nižje od mezd, ki so jih deležni njihovi kolegi v razvitih deželah. Tudi v domačih razmerah so njihovi dohodki precej pod vrhom. Dogaja se zato, da si del učiteljev „prostovoljno“ povečuje obveznosti izven šole, da bi po tej poti zadovoljil svoj materialni interes. S tem pa je njegova polnovredna angažiranost v študijskem procesu močno zmanjšana in to se izraža tudi v podatku, da število diplomantov na enega učitelja vztrajno pada.

Nerešena materialna vprašanja skozi daljše razdobje in pa tudi številni manj opravičljivi (subjektivni) razlogi so pogojevali nekatere neustrezne kadrovske zasedbe učiteljskih mest. Procesu preverjanja strokovnih kvalifikacij visokošolskih učiteljev, ki je v teku, je zato treba dati najširšo podporo in poudariti doslednost.

Nekatere ugotovitve ob pomenu finančnih sredstev v izobraževalnem procesu smo nakazali že ob obravnavanju prvih dveh faktorjev. Na tem mestu moramo poudariti, da je bilo v Sloveniji marsikaj storjenega, da bi izpopolnili sistem meril, po katerih se sredstva delijo znotraj izobraževanja. Res je, da kombinacija

formalnih kriterijev še vedno ni takšna, da bi ustrezno stimulirala učinkovitost in se dogaja, da kar dobro financiramo nekatere visokošolske študije, kjer bi težko dokazali uspehe. Toda glavni problem vendarle ni tu, pač pa v skopih globalnih sredstvih za visoko šolstvo. Če bi nam do leta 1975 uspelo dvigniti finančna sredstva na študenta na povprečnih 15.000 din, potem bi si lahko zamislili tudi neke bistveno spremenjene razmere v visokem šolstvu iz česar bi lahko rezultirala večja učinkovitost. Ali drugače: če bomo leta 1975 lahko rezervirali 30 starih milijard za redno dejavnost visokih šol ob ustreznih naložbah v sodobno študijsko tehnologijo, bomo lahko upravičeno terjali tudi povsem drugačne delovne uspehe. To bi bil tudi korak, ki bi nas na 25 let približal razvitim visokošolskim sistemom.

Ugotoviti moramo, da ponekod tak nivo že dosegamo in presegamo, pa to v glavnem nima nobenih posebno radikalnih posledic v pogledu večje učinkovitosti. Zvečana finančna sredstva torej niso noben avtomatizem, saj ob nesmoterni porabi prav lahko ostanejo brez vsakega haska. Smotrna poraba pa je ista kot moderni koncepti študiranja, ki se tam, kjer ni kvalitetnih učiteljev in sposobnih študentov pač ne morejo uveljaviti.

Da bi v naslednjem obdobju uspeli zvišati stopnjo učinkovitosti visokega šolstva, moramo poleg že naznačenih vprašanj, paziti še na nekatere druge elemente.

Lokacija visokošolskih zavodov. Z njo lahko zelo uspešno vplivamo na stopnjo izkoriščenosti intelektualne rezerve naroda, oblikujemo kulturno sliko nacionalnega prostora in vzpostavljamo nove interakcije z gospodarsko sfero. To so vidiki, ki odločno podpirajo idejo o ustanavljanju druge slovenske univerze v Mariboru in koncepcijo policentričnega razvoja visokega šolstva sploh.

Optimalna velikost šol in visokošolskih centrov. Skladno z definicijo in cilji, ki stojijo pred visoko šolo ali univerzo se oblikujejo tudi norme njihove optimalne velikosti. Glede na to se za obstoječo univerzo, ki bo morala zadržati karakteristiko osrednje nacionalne visokošolske ustanove, sodi, da njena velikost ne bi smela prerasti 15.000 študentov. Tudi to je orientacija za oblikovanje drugega univerzitetnega centra, za katerega pa zopet ne bi bilo optimalno, da bi vpisoval manj kot 5.000 študentov.

Racionalnost kapacitete. Gornja dva elementa sta odločilna za izkoriščenost prostora in opreme. Odločitev o lokaciji je v tem pogledu samoumevna determinanta. Določitev mejne velikosti pa je prav tako bistvena determinanta, saj je iz tujih izkušenj znano, da so velike kvantitativne spremembe pripeljale univerze v situacijo, da so morale opustiti večino dotedanjih učnih kapacitet, ker jih je bistveno povečana masa študentov prisilila k čisto drugačnim arhitektonskim konceptom.

Politika vpisa. Glavne alternative v tem pogledu so nam iz sedanjih proučevanj znane. Gre bolj za odločitev. In ta bo prav gotovo povezana s spremembami v sistemu srednjega šolstva, ki so v pripravi.

Režim študija. Predvsem je treba afirmirati pravo vrednost študentovega časa. To mora pripeljati do odprave praznin, oziroma lažno ali neustrezno izpolnjenih intervalov v takoimenovanem študijskem letu in do splošnega skrajšanja študija.

Vsebine študija. Visokega šolstva ni mogoče diferencirati po profilih kot jih terjajo kratkoročne zahteve gospodarstva. Metodologija oblikovanja študijskih vsebin mora biti zasnovana na konfrontaciji avtonomnega razvoja znanstvene discipline in njene dolgoročne aplikacije v nacionalnem proizvodnem potencialu. Taka usmeritev pa še zdaleč ne izključuje diskusijo o uporabnosti v šoli pridobljenega znanja, saj vedno bolj očitno pri mladih izobraženih ni narobe to, da ne bi znali, ampak da znajo narobe.

Študijske metode. Problem učinkovitosti je tudi v tem, da del učnega osebja ni uspel obdržati niti tistega nivoja pouka in tiste tehnologije študija, ki je bila nekoč na naši univerzi že uveljavljena. Dejstvo je tudi, da mentorskega sistema, programiranega študija, računalniške metodologije itd., kar vse bi nedvomno lahko vplivalo na večjo učinkovitost, nismo vpeljali na nekaterih višjih letnikih in fakultetah, kjer za to obstojajo povsem ustrezna razmerja med študenti in učitelji. Tudi tu se vztraja pri starem načinu predavanja. Pri zapravljanju časa. Kadar gre v teh primerih za stare učitelje, ki težko spremenijo način svojega dela, se to še razume, če pa se te navade in metode reproducirajo pri mladih univerzitetnih delavcih, potem moramo proti temu takoj in odločno ukrepati.

V merilih za financiranje pedagoškega dela bi veljalo predvideti posebne stimulacije in splošno podporo tistim učiteljem, ki uvajajo nove študijske metode in študijsko tehnologijo. Strokovno zasnovani in ustrezno dokumentirani so taki poskusi enakovredni raziskovalnim projektom in jih je treba tako tudi obravnavati.

FRANCI PIVEC

W 284 / 12
1972/73

Profesionalna deformacija?

Z družbeno – produkcijskega vidika je nujen rezultat pridobivanja izobrazbe tudi določena raven strokovne usposobljenosti. Ko pa takšna strokovnjakarska plat prične dominirati v vsakovrstnem razmišljanju, ko je nekdo sposoben ocenjevati kakršnekoli pojave samo skozi prizmo obvladane stroke in tako postane ta stroka (to ni več znanost, stroka je poenostavljena znanost, prilagojena praktičnim razmeram in predvsem mnogo bolj enostranska) temelj in primarno sredstvo vrednotenja, tedaj govorimo o profesionalni deformaciji osebnosti.

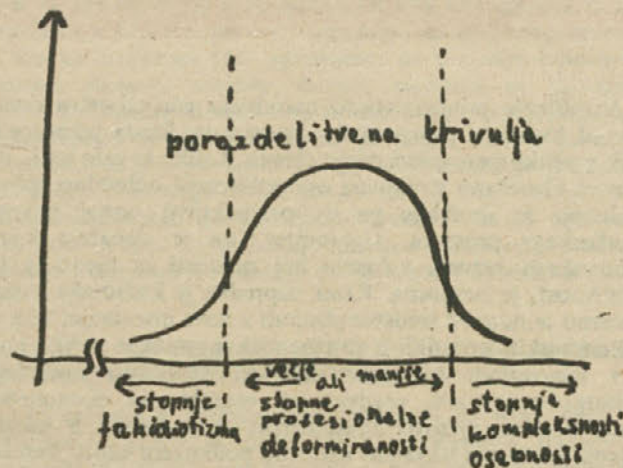
Pojavi profesionalnih deformacij so v večji ali manjši meri v vsakdanjem življenju številni, tako številni, da morda prav zaradi številnosti nekritičnemu opazovalcu ostanejo neopazni. A vendar velja postati pozoren, ko npr. pravnik ocenjuje vrednost nekega pojava le po tem, koliko je v skladu z ustavo in zakoni; ko tehnik meni, da je na svetu zato, da stroji dobro tečejo in se ga drugi problemi sploh ne tičejo; ko pedagog vidi vso modrost v poenostavljenem, če ne kar dogmatičnem razlaganju; ko jezikoslovec pretirava v svoji nacionalni zavzetosti ipd... Ekonomistom je očitati vulgarno materializacijo pri obravnavanju vseh, tudi družbenih problemov, profitarstvo itd., tudi v javnosti potekajo razprave o tem. Problem bi veljalo raziskati, ker sicer lahko besedičimo, konkretna dejstva pa le slutimo. Z relativno majhnimi sredstvi bi lahko testirali vzorec študentov oz. diplomantov zelene fakultete glede na profesionalno deformiranost. Ustrezno sredstvo je anketa s subtilnimi vprašanji. Pri tem, ko anketiranec odgovarja na vprašanja, se mora v bistvu odločiti za ozki strokovnjakarski ali široki kompleksni pristop oziroma naj bi se iz odgovora dala razbrati miselnost. Pri tem lahko posamezni odgovor uvrstimo med skrajnosti kot rezultat čiste strokovnjakarske miselnosti ali popolnoma kompleksne in neobremenjene miselnosti; v večini primerov pa na katero vmesno stopnjo. Da bi bili rezultati kar se da blizu realnosti, moramo glede populacije upoštevati:

- populacijo na s j sestavljajo študentje višjih letnikov, absolventje in novi diplomantje, saj je prav v fazi končavanja študija rezultat študija najbolj očiten. Pri diplomantih ne sme miniti preveč časa od konca študija, če želimo obravnavati študij kot odločilni faktor, saj sicer utegnejo delovati tudi drugi vplivi, ki bi stvar zakomplicirali. Tudi pri ostalih moramo paziti, da ni bilo predolgih intervalov med študijem, ko so se ukvarjali s čim drugim;

- izbrati moramo takšne študente, katerih študijski uspeh je po veljavnih kriterijih dober. Takšni naj bi najbolj ustrezali zahtevam, ki jih izobraževanje formalno postavlja in zato so rezultati najbolj ustrezni glede na značaj in vpliv študija;

- glede izvenštudijske aktivnosti: v poštev pridejo tudi študentje, ki se s tem ukvarjajo, vendar moramo paziti, da jim je študij primaren. Kot primaren pa lahko jemljemo študij vse dotlej, dokler vse njegove zahteve brez problemov v redu izpolnjujejo;

- anketiranec naj po možnosti ne ve za cilj ankete; Pričakujemo lahko nekako takšno sliko:

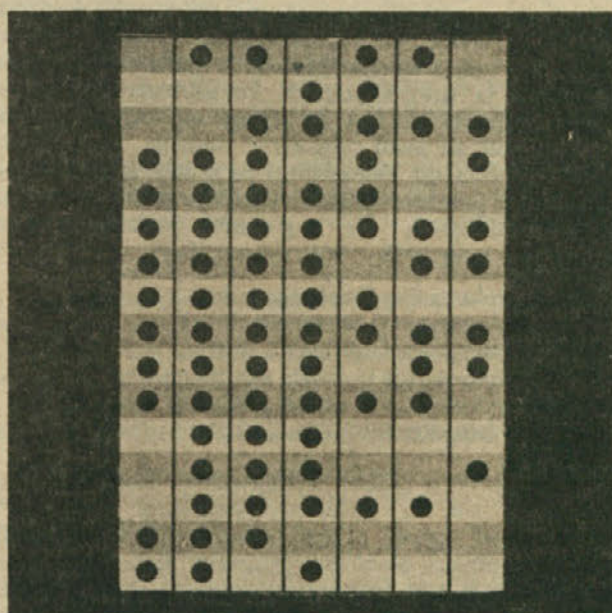
Naš izobraževalni sistem, ni niti nov, niti revolucionaren, razvil se je na temeljih izobraževalnih sistemov prejšnjih družb in prejšnjih obdobj. In tako smo podedovali tudi univerzo, ki sledi delitvi in razbijanju znanosti do absurdnih specializacij, vsak predal ima svoje predalčke in predalček podpredalčke, pri čem so pregrade dolga obdobja veljale kot neprebojne.

Univerza se je razvijala. Srednjevska univerza je bila univerza izbrancev. Sploh se ni ukvarjala s tako posvetnimi rečmi kot npr. iskanje praktičnih koristi. Zadovoljevala je višje, duhovne potrebe, skrbela za razvoj izbranih osebnosti pač v smeri, kot je omogočala in narekovala raven razvitosti proizvajalnih sil vključno z znanostjo.

Nadaljnji družbeni razvoj, proizvodnja, izumi in aplikativne znanosti so nakazali novo usmeritev izobraževanja. Proizvodnja je zahtevala kadre, vedno sposobnejše, z vedno večjim obsegom znanja, celo univerzitetnega. Ozka specializacija je le posledica tega razvoja. In tukaj se je pokazala dvojnost izobraževalnega sistema, ki temelji na razredni delitvi. Eno je univerza vladajočih s funkcijo kulturnega izobraževanja, razvoja osebnosti, nosilca tradicije, drugo postaja šolstvo za industrijo s funkcijo producirati čimveč ljudi, usposobljenih za neko delo, da bi zapolnili vrzel v produkcijskem procesu. Številčno so te vrste šol kmalu krepko prevladovali, se rangirale po raznih kriterijih, tako da se je prvotni razredni pomen zabrisal, kakor pač vsaka razredna družba želi negirati obstoj razredov. Vendar pa so do današnjih časov, do socialistične družbe, ostale metode in sistemi dela na izobraževalnih ustanovah, ko se še vedno poudarja strokovnost, čista uporabnost, produkcija. Posledica je jasna: takšni zavodi ne izobrazijo kompleksne osebnosti, temveč ji vtisnejo pečat profesionalne deformiranosti.

Pa bodimo optimisti. Z razvojem bo nova družba formirala nove razvitejše in sposobnejše študijske sisteme. V pogojih znanstveno tehnološke revolucije, kibemetskih strojev in samoupravljanja postane nujnost tudi razvita družba razvitih ljudi. Integracija znanosti in enakopravna distribucija informacij med ljudmi omogoča uresničitev družbeno-sistemskih in ekonomsko-tehničnih ciljev. Mednje pa spada – kot sredstvo in cilj v dialektičnem odnosu – tudi kompleks izobraževanja in dela, ki bo omogočalo ustvarjalni razvoj osebnosti in svobodni delovni prispevek skupnosti, oboje do maksimuma sposobnosti.

DAVORIN KRAČUN

Kaj smo in kaj nismo?

K pisanju članka s tem naslovom me je vzpodbudilo več faktorjev, ki tvorijo celotno študentsko življenje, torej vse, kar sem videl, slišal in se naučil v dveh in pol letih življenja med več kot tri tisoč študenti. Vsej tej množici je skupen cilj, da bi na čim bolj „objektiven“ način doštudirala, t.j. da bi si vsi skupaj in vsak posebej nabrali v okviru objektivnih pogojev čim več znanja in izkušenj za svoje nadaljnje življenje. Namen pa je opozoriti tiste, ki se zanimajo in se kakorkoli ukvarjajo s študentsko problematiko in one, ki tega ne počnejo, na potrebo po spremembah v načinu dela, združevanja in ustvaritve enotnega plana dela.

Zaradi pestrosti in obširnosti opravil, s katerimi se pečemo vsak dan, kar tvori v bistvu naše življenje, bom pustil ob strani del tega t.j. „goli študij“ in posvetil več pozornosti drugi polovici, ki je s prebiranjem knjig in opravljanjem izpitov povezana nekoliko posrednejše. To je tako imenovana izvenštudijska dejavnost, ki nam nudi nujno potrebno rekreacijo in kulturno izobrazbo ter je zaradi tega vsaj enako pomembna za graditev naše osebnosti kot teoretično izobraževanje. V tem delu svoje aktivnosti spoznavamo ljudi, družbo, svet, sebe, postajamo boljši ali slabši, bolj humani ali hudobni, ustvarjamo si lastne poglede na svet. Osvajamo torej tiste dragocene življenjske izkušnje, ki se jih iz knjig ne moremo naučiti.

Vsega tega ne počnemo zaradi prestiža ali luksuza. To so zahteve današnjega življenja in pogoj, da popolneje dosežemo postavljene cilje in si poiščemo svoj najprimernejši „prostor pod soncem“.

- Poštenost, humanost, izobraženost in druge moralne vrednote pričakujejo od nas naši najbližji in celotna družba.

- Vsi smo si enotni v očitaniu in obsojanju tistih, ki bogatijo ali se kako drugače okoriščajo na račun drugih.

- Poglejmo samega sebe! Kakšni smo, kaj in kako delamo ter kam spadamo? Smo in bomo mi kaj boljši od njih?!

Zakaj poudarjam vse to? Iz preprostega razloga, ker so splošna in kulturna izobrazba, poznavanje gospodarskih in političnih dogodkov doma in v svetu ter fizična rekreacija (zdrav duh v zdravem telesu!) tvorci osebnosti, kakršno si želimo in potrebujemo. Brez tega si ne morem zamišljati „socialistične osebnosti“, še manj pa intelektualca v demokratičnem socializmu.

S tega aspekta izražam sožalje vsem materialistom, ki si bodo nekje do štiridesetega leta naredili komfortno hišo in vikend, kupili luksuzni avto, z razsipništvom uničili svoje otroke, se naučili sladkega življenja, nato pa vztrajno in nezadržno začeli izgubljaliti smisel življenja. Takrat se bodo spraševali, čemu so se borili za vse to.

Nekateri mi bodo očitali romantičnost, drugi pesimizem, tretji celo starokopitnost in nesposobnost vključitve v „moderno-atomsko življenje“. Na vse take in podobne pomisleke hočem odgovoriti v istem tonu in opozoriti, da ne bi gledali vse le skozi denar in materialno bogastvo, temveč bi dajali kar največ povdarka naši morali in čustvom. Hočem le skromno, na neaktivističen način opozoriti na pomen izvenštudijskih dejavnosti in pozvati vse, da najdemo čas tudi za rekreacijo v KUD študent, hodimo pogosteje v gledališče, se aktivneje ukvarjamo s športom in vključimo v delo študentske organizacije na šolah. To so namreč mesta, kjer bomo z izpolnjevanjem obveznosti uveljavljali svoje pravice. Na ta način bomo konkretizirali teoretična načela našega sistema, izvajali samoupravljanje, ki si ga želi vsak pošten in svoboden človek, ki noče izkoriščati in biti izkoriščen.

Na vse to bi rad navezal našo prakso, torej trenutno stanje v študentskem gibanju bodočega univerzitetnega centra v Mariboru. Preden karkoli napišem o nas vseh, poudarjam, da so to le individualne skušnje in subjektivna mnenja, do katerih sem prišel kot študent – kolega in na podlagi spoznavanj o študentski aktivnosti na ravni šole, Maribora, republike in zveze.

Za osnovno izhodišče bi lahko postavili vse objektivne in subjektivne pogoje, ki vplivajo na naše življenje in so od njih odvisne vse naše akcije in reakcije. Omenjeni pogoji se manifestirajo skozi prizmo življenja celotnega naroda, kjer zavzema posebno pomembno mesto prav vzgoja. V našem družbenopolitičnem sistemu se pomen vzgoje še poveča, ker smo vsi skupaj in vsak posebej baza in odgovorni nosilec napredka družbe.

Dalje, če predstavlja študentska populacija poseben in najnaprednejši del naroda, ki bo čez nekaj let prevzel iniciativo in postal nosilec gospodarskega in političnega življenja, zahteva tak status od nas, da smo res „mladi“, elastični, radikalni in sposobni enotne akcije. Le-ta mora biti usmerjena najprej v ureditev subjektivnih faktorjev, ki jih moremo reševati (odvisno od naše sposobnosti) sami znotraj svoje sredine. Tako bomo naredili velik korak naprej. Postali bomo sila, ki bo sposobna na konstruktiven način spreminjati, radikalno popravljati in usmerjati objektivne faktorje.

Uspeli bomo, če bomo delali vsi, če bomo razbili status funkcionarjev na eni in pasivne množice na drugi strani. Da je nesreča še večja, je delo aktivnih nepovezano in močno odtujeno širokemu krogu študentske populacije, za kar smo krivi oboji.

Neaktivni se premalo ali sploh ne zanimajo za izvenštudijske dejavnosti, funkcionarji pa ne najdemo primernih metod, s katerimi bi pritegnili tiste, ki so premalo korajžni ali preveč leni, da bi se priključili osamljenemu vodstvu. (Izgovorov, da nimajo možnosti ipd., ni).

S tem bi odpravili še eno slabost, ki se izraža v tem, da so funkcionarji izvajalci in kreatorji, ne pa predvsem izvajalci. Naslednji pomemben problem, ki bi bil s tem rešen, je problem študentov, pri katerih začne zaradi obremenjenosti v študentski organizaciji trpeti kvaliteta in kvantiteta študija. Pri pravičnejši delitvi in racionalnejši razporeditvi dela do tega ne bi prihajalo.

Ne strinjam se s tistimi, ki govorijo, da študentsko gibanje ne potrebuje dolgoročnejšega programa dela, temveč si ga ustvarja sproti. Nasprotno! Potrebno bi bilo, da se enkrat združimo in ugotovimo, kje, kaj in zakaj smo to, kar smo. Z drugimi besedami, morali bi povezati svoje delo, skupaj ugotoviti trenutno stanje v SFRJ, SR Sloveniji in Mariboru, poiskati pospeševalne in zaviralne faktorje delovanja naše organizacije. Zediniti bi se morali s tem, kaj smo, kaj hočemo, kaj so naše osnovne naloge in smernice, kaj in kako moramo delati.

Ko bomo rešili temeljna vprašanja, kamor spada tudi nujno potrebno aktiviranje množice, takrat bomo postali sposobni za reševanje problemov štipendiranja, kreditiranja, študijskih rekvizitov, literature, rekreacijskih prostorov ter prostorov za kulturno in zabavno življenje, s katerimi se srečujemo in jih mnogokrat le delno rešujemo. Na ta način bomo verjetno uspešneje opravičevali svoje študentsko poslanstvo v korist sebi in celotni družbi.

V zvezi s težavnostjo dela priznam, da ni lahko, ni pa tudi nemogoče in neizvedljivo. Uspeli bomo, če bomo nastopali in se borili za skupne cilje, izbirali pravilne metode in način dela, če nas bo mnogo.

Iz naše sredine bo izginilo „funkcionarjenje“, samoupravljanje nam bo postalo zelo blizu, rešili bomo marsikaj, kar nas ovira pri delu. Poskušajmo!

Prihodnjič bom poskušal precej splošno navedene stvari razčleniti in konkretizirati. Še bolj pa bom vesel, če se mi bo kdo pridružil, bodisi z drugačnimi mnenji bodisi s konkretnimi predlogi, kaj bi bilo treba narediti. Lahko bi odprli tudi „akademsko razpravo“ preko Katedre, v kateri bi sodelovali dosedanj dopisniki in tudi tisti, katerih sestavki se doslej na straneh našega lista še niso pojavljali. Pri tem bi vsak brez treme in strahu pred podcenjevanjem, posmehovanjem ali norčevanjem povedal, kaj misli o študentski organizaciji v Mariboru.

Vsak začetek je težak, zato ne bi smeli stvari prehitro negativno oceniti. Prvi uspeh bo že v tem, če se bo vključilo več kolegov, če bomo začeli delati drugače, vsi nadaljnji dosežki in spoznanja pa bodo ustvarjala trdnejšo študentsko osnovo bodoče univerze.

Trop Ivan

Mariborski študentje vedno trdijo, da je športna dejavnost in rekreacija študentov premalo organizirana. Ta problem je prišel posebej do izraza med študenti študentskega doma. Zato je dala domska skupnost združenju MVZ predlog za sodelovanje med študenti študentskih domov in TVD Partizan.

Tako je bil v četrtek 7. dec. sklican sestanek oz. razgovor o ustanovitvi študentske sekcije v okviru TVD Partizan. Sestanek se je udeležil predsednik TVD Partizan, tov. Janko Lampret, predsednik športne komisije pri ZVZ, predstojnik katedre za obvezno telesno kulturo na PA, upravnik študentskih domov, predsednik domske skupnosti, vodja razvojnega oddelka pri ZVZ in predsednik športne komisije pri IO SS MVZ. Glavna tema razgovora je bila uporaba telovadnic in igrišč TVD Partizan v neposredni bližini študentskih domov za potrebe mariborskih študentov. Predsednik TVD Partizan je bil na sodelovanje takoj pripravljen. Problem je le v tem, kako razporediti urnik, da bo vsem zadovoljeno. Kapacitete teh prostorov so že sedaj močno zasedene in bo zato potreben poseben razpred.

Za igrišče ob Trubarjevi ulici je bilo dogovorjeno, da ga bodo lahko odslej koristili študentje kot glavni uporabniki. Izdan je bil tudi predlog, da bi postal študentski dom izključni

Izobraževati zakaj?

Naraščanje produktivnosti narodnega gospodarstva zavisi ne le od kvalitete proizvodnih virov in fonda tehnologij, ampak v veliki meri vpliva nanjo človek. Lahko bi celo rekli, da dandanes človekova strokovna usposobljenost odločilno vpliva na obstoj, še močneje pa na perspektivni razvoj nekega gospodarskega prostora. Ugotovitev, da je današnja kriza gospodarskega razvoja v bistvu boj znanosti za njeno večjo aplikativnost, je nesporna. Kriza napredka je kadrovska kriza. Enostavno je namreč sredstva plasirati v nove investicije; teže je po ekonomskih kriterijih z družbenoekonomskega vidika in z vidika regionalnih interesov določiti strukturo investicij, prioriteten vrstni red, predvidevati moralno in ekonomsko bodočo obrabo, njihovo učinkovitost in podobno. S takimi vprašanji se morejo ukvarjati ustrezno podkovani kadri. Vendar je to še precej simplificiran primer, ki pa v splošnem kaže, da je zviševanje izobrazbenega nivoja delavcev izredno pomembno, kajti združevanje upravljalne in proizvodne funkcije v eni osebi zahteva neprimerno večji kvantum strokovnega znanja, poleg tega pa tudi določen nivo vedenja o vodenju. Problem ni le jugoslovanski, ampak so se z njim srečevale družbe, ki so prerasle ekstenzivno zviševanje družbenega produkta ter vidijo napredek v močnih gospodarskih grupacijah, ki zmorejo stroške, nastale zaradi pospešenega permanentnega izobraževanja zaposlenih, štipendiranja rednih študentov in stroške raziskovalnih projektov.

Za sodelovanje

gospodar tega igrišča. Tudi pri novo grajenih igriščih ob gostinski šoli bo možna souporaba. Dela bodo končana spomladi. Igrišča so namenjena odbojki in košarki. Treba je organizirati le posebne športne sekcije in izdelati urnik.

Nekoliko bolj komplicirano je vprašanje telovadnic, ki so zasedene vsak dan do 22. ure. Zato je dal tov. Lampret predlog, da bi se študentje priključili že formiranim skupinam TVD Partizan. Druga možnost pa je, da bi študentje uporabljali telovadnice od 22. do 23. ure. Seveda je bila disciplina študentov posebej poudarjena. Vso odgovornost in organizacijo v zvezi s tem prevzame domska skupnost oz. predsednik.

V prihodnje (točneje po novem letu) bodo ustanovljene sekcije študentov, ki bodo dobile telovadnico na voljo po urniku. S strani študentov je bila dana tudi zahteva, da bi lahko športne prostore koristili še ob nedeljah, za kar pa predsednik TVD Partizan ni bil preveč navdušen.

To je vse, kar lahko študentje pričakujemo. Problem seveda ni enostaven in bo rešen šele z gradnjo novega študentskega naselja, ki bo zajemalo 10 ha površine z vso infrastrukturo. Združenje predvideva tudi asfaltna igrišča, telovadnice in lastni bazen. Zaenkrat pa se moramo zadovoljiti s stanjem kakršno je, kajti gradnja novega študentskega naselja je predvidena za obdobje 1974-80. Tako se našim naslednikom, ki bodo študirali v Mariboru tudi na tem področju obetajo lepe možnosti in upajmo, da jih bodo znali dobro izkoristiti.

TONE ČEH

Izhajajoč iz dejstva, da se je prirastek narodnega dohodka Jugoslavije v povojnem razdobju močno dvignil nad predvojno raven ter teze, da je med velikostjo družbenega produkta ter kvalifikacijsko strukturo delovne sile pozitivna povezava, bi lahko pričakovali v povojnem obdobju mnogo večje število vpisanih študentov in tudi diplomantov. Pričakovanja so upravičena. Ko primerjamo podatke o številu študirajočih na jugoslovanskih univerzah leta 1939 in leta 1969, pridemo do razmerja 16.978:231.444. Spominimo se, da je narodni dohodek leta 1938 znašal 80 ameriških dolarjev, leta 1966 pa 548 ameriških dolarjev na prebivalca. Seveda bi bilo napačno, če bi upoštevali le ta nematerialni faktor produktivnosti; ne moremo ostati pri silogizmu in skleptu: ker se je povečalo število študentov, se je povečal narodni dohodek. Vendar je med nematerialnimi faktorji produktivnosti prav izboljšanje kvalifikacijske strukture delovne sile eden izmed najpomembnejših. To velja upoštevati tudi v sedanjem trenutku, ker ne smemo pozabiti, da je še vedno ogromno ljudi, ki zasedajo mesta, čeprav le-ta zahtevajo neprimerno višjo izobrazbo. Ker je odpor te množice „neobjektivno“ zaposlenih ljudi dokaj močan, lahko pričakujemo, da se bo s sodelovanjem te kategorije začel progres gospodarstva. Miselnost, ki ni na ravni sodobnih koncepcij vodenja, upravljanja, neskladje med individualnimi in družbenimi interesi, so glavne zavore racionalizacije proizvodnega procesa in družbenih prizadevanj nasploh. Zatorej lahko z gotovostjo pričakujemo množično željo po izobraževanju na eni strani in nujno tudi velike spremembe v kvaliteti učnovzgojnega procesa. Pri tem mislim predvsem na ustrezno preoblikovanje sistema predavanja in vaj, ki naj bi v prvi vrsti aktivirala mentalne kapacitete študenta tako, da bi reproduciranje zapomnjene gradiva prepustilo svoje mesto aktivnemu razumskemu poseganju — če hočete tudi raziskovanju v materijo. To je seveda le eden izmed vidikov, s katerih bi veljalo obravnavati vprašanje razvoja visokošolskega izobraževanja. S tem v zvezi se porajajo novi problemi — več prostorov, več pedagoških delavcev, več denarja, več . . . vendar o tem kdaj drugič. Izobraževanje, pa najsi bo to na srednje ali visokošolskem nivoju, opravlja pomembne družbene funkcije. Družbo obnavlja, demokratizira, izvaja selekcijo ter jo politično organizira. Funkcijo obnavljanja družbe moremo pripisati visokošolskemu izobraževanju (in sploh izobraževanju) zategadelj, ker je ena temeljnih zahtev, ki jih družba postavlja izobraževalnemu sistemu ravno poseganje na neraziskana, nedognana področja ter induciranje tehničnih in gospodarskih sprememb, kar še posebej velja za ekonomske vede. Oplemenitvenje vedenja o procesih, objektih, dogodkih, skratka, vedenja o spreminjanju univerzuma bi naj pomenila višjo strokovno raven posameznika, s tem višjo stopnjo kvalitetnega poseganja v naravne in družbene sisteme, kar naj bi se reflektiralo posredno v napredovanju določenega družbenega kompleksa. Hkrati z reprodukcijsko funkcijo opravlja izobraževanje tudi selekcijo; lahko si jo zamislimo popolnoma funkcionalno in sicer v primeru, ko ustrezná višja ali nižja izobrazba odpirata dostop do višjega ali nižjega delovnega mesta, do bolj ali manj odgovorne funkcije, do večjega ali manjšega zaslužka itd. Selektivnost pa je tudi aprioma: najbrž bi bilo treba ta problem obdelati s pomočjo podatkov o socialni strukturi študirajočih. Če pogledamo podatke o številu diplomantov v letih 1958-1966, vidimo, da je:

13,1 % diplomantov kmečkega rodu,
5,1 % diplomantov iz obrtniških družin,
9,8 % diplomantov iz delavskih družin,
49,8 % diplomantov iz družin uslužbencev ter
22,2 % diplomantov iz ostalih poklicnih kategorij.
(Podatki veljajo za SR Slovenijo.)

Naravni izbor je očitno nepomemben, važnejša je socialna komponenta. Če bi opazovali strukturo študentov in diplomantov po regijah, bi bili podatki še manj razveseljivi. Vendar to že presega okvir tega prispevka. Jasno je, da pomeni odpiranje solskih vrat prebivalstvu iz manj razvitih območij Slovenije — verjetno to drži tudi za Jugoslavijo — velik kapital pri deagrariaciji teh območij in pri večanju narodnega dohodka per capita.

Kadri in izobraževanje pomenijo dejavnik, ki odločilno povezuje interese ne le ožjega, temveč širšega gravitacijskega območja. Vplivno območje je toliko širše, kolikor gre za višjo stopnjo izobraževanja (Razvojne težnje v prostoru severovzhodne Slovenije, raziskave Ekonomskega centra, Maribor). Vendar procesa izobraževanja ne moremo razumeti kot dejavnost, ki bi jo bilo moč izpeljati enkrat za vselej v določenem času in prostoru. Je namreč dejavnost, ki zahteva širo časovno opredelitev. Projekt izobraževanja je usmerjen tako, da „producira“ gospodarstvu in negospodarstvu potrebne kadre. Dvoje težav: oblikovanje človeškega potenciala je dolgotrajen proces, ki ne omogoča takojšnje zadovoljitve družbenih potreb, tudi če bi jih do potankosti poznali; drugič: kadrovska politika, ki zaobsega tudi planiranje potrebnih kadrov v bodočem razvoju, je netemeljita, kar pomeni konjunkturo določenega profila strokovnjakov za krajši ali daljši čas. Izobraževanje je eden najbolj pomembnih elementov infrastrukture celotnega narodnega gospodarstva. Vpliva namreč na vsa področja družbenega dela. Razvoj demokracije je pogojen z razumnostjo odločitev vsakega posameznika, tako da izobraževanje z vidika demokratizacije družbe ni le pravica ampak dolžnost državljanov.

Korelacija med nerazvito in izobraževalno strukturo in nizkim narodnim dohodkom je očitna: podatki za manj razvite slovenske pokrajine, v katerih je več kot 40 % kmečkega prebivalstva, kažejo, da ta območja dajejo manj študentov, imajo nižji narodni dohodek kot je slovensko poprečje, nimajo razvite industrije, če pa jo imajo, je zastarela. Tudi podatek o številu prebivalcev, zaposlenih v terciarnih dejavnostih, nam lahko služi kot stabilna osnova za povezovanje slabše gospodarske razvitosti nekaterih predelov (Pomurje, spodnje Posavje, vzhodna Dolenjska) in negativne izobrazbene strukture zaposlenih na tem območju ter deleža študentov, ki prihajajo od tam. Razglabljanje lahko stmemo z ugotovitvijo, da so kvantitativne dimenzije visokošolskega izobraževanja odvisne in povezane s splošno gospodarsko razvitostjo ter družbeno-ekonomsko usmeritvijo posameznih področij. Če pogledamo iz tega relativno ozkega prostora, dobimo potrditev prejšnje teze o skladju gospodarskega razvoja in kvalifikacijske strukture oz. števila študentov tudi v svetovnem merilu. Švicarski ekonomist Kneschaurek je ugotovil, da znašajo indeksi izobrazbene kvote (število študentov) v državah z narodnim dohodkom pod 500 dolarjev per capita med 1 in 2 %, v državah z narodnim dohodkom med 500 in 1000 dolarjev med 2 in 3 % itd. Seveda so izjeme. Mednje spadata tudi Sovjetska zveza (narodni dohodek okoli 1000 dolarjev, indeks 5,5 %) in Slovenija, ki je v času, ko je narodni dohodek na prebivalca znašal 500 dolarjev imela indeks 3,5; torej dosti več, kot bi po statističnih podatkih pričakovali. (To so podatki za leto 1960.)

V neprestani dirki za zagotovitev življenjskega prostora smo se torej morali spoprijeti z zelo važnim vprašanjem znanosti, raziskovalne dejavnosti in njune večje aplikativnosti. Zavedati se moramo, da je to vprašanje odločilno za razvoj vsake družbe in da se tega zavedajo tudi drugi . . .

DUŠAN ZBAŠNIK

Zdravstveno stanje študentov

NEKATERI NAJZANIMIVEJŠI REZULTATI SISTEMATSKEGA ZDRAVSTVENEGA PREGLEDA ŠTUDENTOV VZM

Pregledi so bili v času od 21. sept. 1971 — 3. julija 1972 in se je nanje odzvalo 74,6 % vpisanih študentov. Zdravstveni delavci so ugotovili razširjenost kajenja med študenti, vendar je razpon med številom kadilcev velik: v 1. letniku VEKŠ kadi 50,86 % študentov in v 3. letniku iste šole 15,66 %. Pri pitju alkoholnih pijač izstopa VAŠ, najmanj jih je na PA; kroničnih pijancev niso ugotovili.

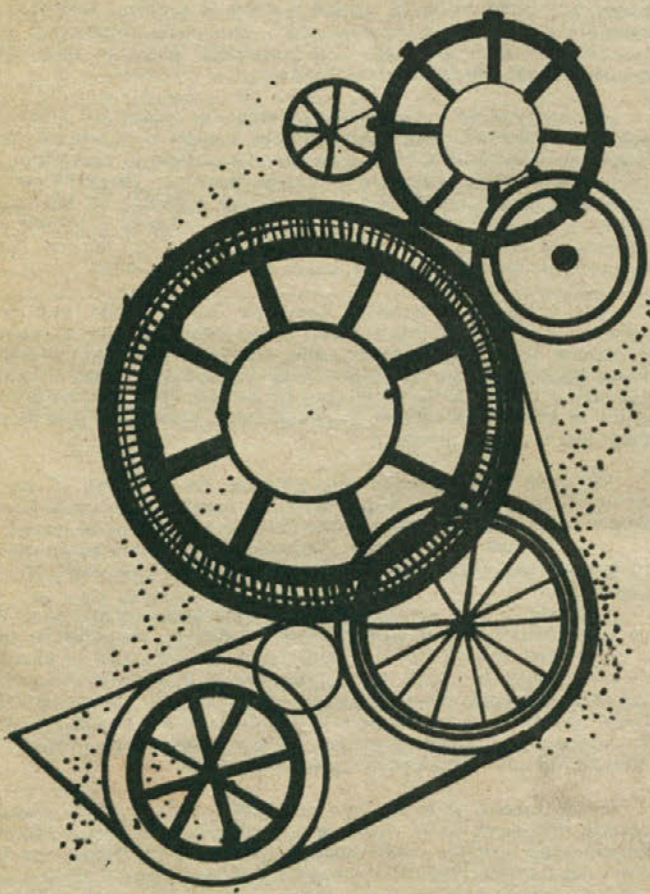
S prehrano so študentje še kar zadovoljni, vendar ni urejeno vprašanje dietalne prehrane. Tudi športna aktivnost med študenti pada. Presenetljivo nizka je uporaba kontracepcijskih tablet, saj jih uporablja le 24,7 % študentk. Najznačilnejša obolenja med študenti so: očesne bolezni in motnje vida, bolezni mišic, kosti in sklepov, obolenja živčnega sistema, podhranjenost, bolezni kože in zvišan ali znižan krvni pritisk. Na nobeni šoli niso zdravstveni delavci ugotovili spolnih bolezni.

Od vpisanih 2.449 študentov so jih fluorografirali 1.106 in ugotovili, da je zdravstveno stanje prsnih organov slikanih študentov odlično.

Udeležba zobozdravstvenih sistematičnih pregledov je bila zelo slaba, le 33,6 % vpisanih študentov. Ugotovili so slabo stanje ustne higijene in potrebo po zobozdravstveni oskrbi z 80,7 % pregledanih študentov. Glavno krivdo so zdravstveni delavci našli v neučinkovitem varstvu preiskovancev v času pred vpisom na višje in visoke šole.

Socialna sestava študentov je zaskrbljujoča: iz kmečkih in delavskih družin študira le 17,4 % otrok.

IVAN OMAN

Bleda

(IZ ŽIVALSKEGA SVETA)

laški ali riličasti gad je barvast
tako različno kot gad
po hrbtu m temno prečno progast
nekoliko prifrknjen gobec
ter oster rob nad nosnicami
anatomski prerez očesa
mali možgani rumeno osenčeni
črte nevrusov rdeče
maloazijski gad mnogo večji od našega
plastična očesna jabolka
in trepalnice
nosorogi gad presenetljivo lepa žival
sence pravilne
očrtane z modrim svinčnikom
kot nos
po kotih zelene trikotne lise s črnomodro obrobo
na smrčku šest dolgih šiljastih koničastih lusk
v gozdu preži na plen
zatika se izviri
ves veder
in tih
puhnica rjave do sive barve
in polmesečasto rumeno lisasta
zelo zavaljena in leniva
v nevarnosti glasno sika
se napihuje
in visoko dviga glavo
bleda s slonokoščenim molitvenikom
pregrešne spovedi lajajo
komaj slišno
vzela bi vrč z ročkom
nataknila bi cokle
v njih štokljala že od rane mladosti
odkar hoče študirati
nezgodbice o snegu in travi
o času jemanja tablet
satovje je opojno
ko sije zlata svetloba nad vsemi stvarmi
ko diši cvetje nepopačeno in čisto
šola pri nedeljski
bledini nabori veje strupenega cvetja
zamiži in se utiša
mlin na veter v vetru sam
mlini za gosta
goste dlani steza v goste oblake
spomladi nanosi prod v izsušeno grlo
zrnato diha
vražja melodija zdavi
ničesar ne pušča gomazdeti
mravljinici varni
stenska uš vrtoglavi
v hiši brez tal

***

Mariborsko javnost pretresajo zadnje čase grozne lepote čudovite popevke Bolfenk. O tem, ali je popevka dobra ali slaba, ne bomo sodili. Ne zanima nas, kdo je zakrivil požar tam gori za Bellevuejem, tudi nas ne zanima, koliko let je stara ta relikvija. Ampak če so popevko predstavili na Veseli jeseni, bi jo lahko vsaj prevedli v slovenščino. Ne spoznam se na filologijo in dialekte, vsekakor pa „haki“ ali „helm“ nimata z dialektom dosti skupnega.

***

General, ki je močno škilil, je pregledoval svoje čete. Ustavil se je pri prvem vojaku, ga pogledal in ga vprašal, kako mu je ime.
— Jovanović! je odgovoril drugi vojak.
General se besen obrne k drugemu in zatu-li:
— Kdo je kaj vas vprašal, cepec?
— Saj jaz tudi nisem ničesar rekel, je protestiral tretji vojak.

***

Razen rastlinojedcev bomo v Mariboru kmalu dobili novo vrsto mesojedcev — ljudožerce, ki so zaenkrat povsem neznan in še ne raziskan sociološki pojav. Analize so pokazale, da v 14 poslovalnicah podjetja X nabavijo le 1200 kg govedine in 1200 kg svinine in večjo količino perutnine dnevno. Teletine tudi v bodoče ne bo. In to naj bi nasitilo dobrih stotisoč ljudi?

***

Predstavniki tiska, radia in televizije so pred nedavnim sklenili, da bodo v bližnji prihodnosti prepovedali reklame za zdravila. Prepoved naj bi veljala tudi za prostore zdravstvenih organizacij. To nas čudi, kajti napotki nas seznanijo s pravilno uporabo in pravočasno preventivo, kar zmanjša stroške morebitnega kasnejšega zdravljenja. Zato bi bilo bolj umestno vprašanje o reklamiranju cigaret in alkoholnih pijač, ki so deloma vzroki za tako veliko uporabo vseh vrst zdravil.

perisko p

ZDRUŽENJE VISOKOŠOLSkih ZAVODOV
MARIBOR

Številka: 08-76-2/73-VE-OM
Datum: 18. 1. 1973

OBVESTILO

IZVRŠNI ODBOR SKUPNOSTI ŠTUDENTOV MARIBORSKIH VISOKOŠOLSkih ZAVODOV JE V SPORAZUMU S TRANSMIZIJSKIM POSTAJAM MARIBOR ORGANIZIRAL KRVODAJAJSKO AKCIJO, KI BO DNE 22. MARCHA 1973 NA VIŠJI TEHNIŠKI ŠOLI V MARIBORU, SMETANOVA ULICA 17 S PRIČETKOM OB 7. URU.

PROSIMO ŠTUDENTE, DA PRISTOPIJO V VRSTE PROTOVOLJNEH KRVODAJALOV TER SE APOLEJO, KI PREDSTAVLJA IZRAZ HUMANIZMA IN SOLIDARNOSTI, POLNODNEVILNO UDELEŽIJO.

Start po jugoslovansko

V začetku januarja smo si lahko na televizijskem programu ogledali zanimiv dokumentarec iz Nemške demokratične republike, ki je, s prikazovanjem fizične aktivnosti in športnega udejstvovanja človeka od jasnih do pozne starosti, želel povedati, kako je mogoče, da je Nemška demokratična republika v skoraj vseh športnih panogah prodrla v svetovno elito.

Temu smo se dosedaj čudili, primerjali število prebivalcev NDR in Jugoslavije, primerjali osebni standard itd. V filmu smo videli, zakaj je tako. Ne želim primerjati števila osvojenih medalj na olimpiadah in svetovnih prvenstvih; tudi ne bom jokal, ker ima nek nemški okraj v 39 osnovnih šolah 57 športnih vaditeljev (!); spotaknil se bom raje ob naše domače študentske razmere. Ali ni smešno, da je telesna vzgoja na višjih šolah obvezna le v I. letniku? Ali ni žalostno, da mnogi študentje (večina) želijo gojiti vsaj eno športno panogo, pa nimajo za to primernih prostorov? Ali ni ob vseh mogočih razdelitvah in prerazdelitvah ter subvencijah mogoče zagotoviti minimalna sredstva za minimalno fizično rekreacijo študentov? Popraviti moram: možnost za športno udejstvovanje morajo dobiti vsi, ki si tega želijo, rekreacija v dvorani pa je nedvomno takšna, da ne zahteva velikih finančnih obremenitev za posameznika. Pravimo, da lahko le telesno in duhovno zdrav človek dela s polno močjo, hkrati pa si ne prizadevamo tega stanja doseči.

In še nekaj: študentska organizacija v Mariboru se lovi in ne ve kaj bi počela. Kaj, ko bi za začetek poskušala dobiti potrebna sredstva za množično fizično rekreacijo študentov, morda za novo telovadnico itd. Akcija bi nedvomno naletela na ugoden odmev.

ZOPET NOV ŠTUDENTSKI KLUB

V četrtek 11. t. m. so na ustanovni skupščini koroški študentje ustanovili svoj klub. Organizacijski oz. pripravljalni odbor je pripravil resnično dober program dela bodočega kluba, ki zajema tako marxistično izobraževanje, skrb za materialni položaj študentov, povezanost z rojaki na Avstrijskem koroškem, kakor tudi skrb za nenehno povezanostjo z gospodarskimi in družbenopolitičnimi organizacijami v koroških občinah. Pomembnost ustanovitve kluba so poudarili tudi gostje (družbenopolitični delavci in predstavniki gospodarskih organizacij), ter obljubili materialno pomoč klubu, v kolikor bo ta res upravičil njihovo zaupanje. Potrebe po kadrih so na koroškem velike, zato si je klub zadal nalogo, da bo skrbel za vračanje svojih članov po končanem študiju v svojo občino.

„Gospa, dajte nama dinar, pa vam bo moj bratec pokazal, kako zna oponašati kčkoš!“
„Kaj bo kokodakal?“
„Ne, moj bratec nima starih trikov. On bo zares pojedel črva!“

***

S to številko se poslavlja z mesta odgovornega urednika Katedre prijatelj Jože Zagožen. Prevzel bo nove dolžnosti, še nadalje pa bo kot član uredniškega odbora in kot plodovit pisec sodeloval pri kreaciji Katedre.

Jože je že kot bruc pričel objavljati sestavke. Sprva so bili to bolj ali manj kritični zapisi o konkretnih pojavih v življenju mariborskih študentov. Hkrati z njegovim osebnim razvojem, ob doslednem prebiranju literature družbenega značaja, pa se je uspešno lotil težjih, problemskih člankov. Logična posledica njegovega vedno kvalitetnejšega dela je bila, da smo ga v februarju 1971 sprejeli v uredniški odbor, že septembra istega leta pa je postal urednik študentske rubrike.

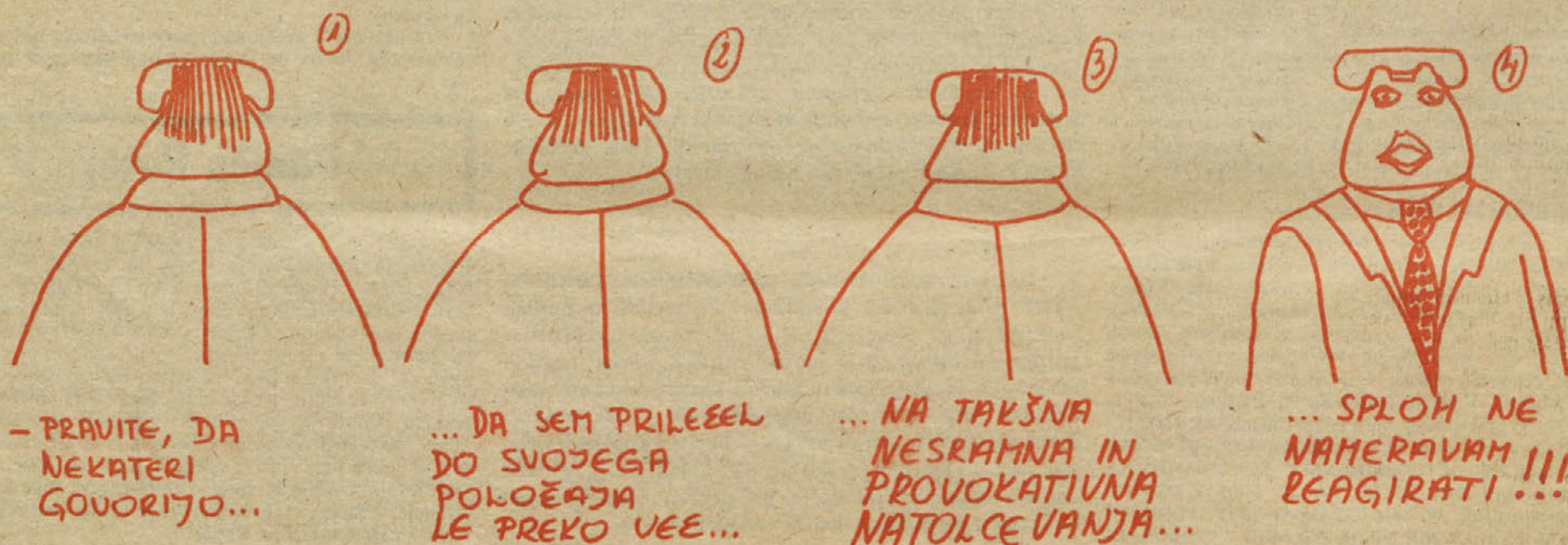
Ves čas svojega dela je Jože razvijal svoje sposobnosti in nagnjenja. Tako je med prijatelji v uredništvu dosegel avtoriteto in spoštovanje. Nihče se ni čudil, da je prav on kandidiral za odgovornega urednika in nihče v uredništvu ni temu nasprotoval. Tako pomeni mesto odgovornega urednika, ki ga je Jože opravljal v letu 1972, vrh njegovega povezovanja s Katedro. Sodelavci smo še posebej spoštovali Jožetovo zavzetost in odločnost, kadarkoli smo se sestajali z namenom, da bi oblikovali naš list. Hkrati je nastopal v javnosti, bil aktiven med študenti, skratka, česarkoli se je udeležil, vedno je hkrati predstavljal Katedro. V nemajhni meri je s svojim preprostim nastopom ponazarjal, kako Katedra živi med študenti.

Želimo mu nadaljevanje njegovega uspešnega dela na mestu predsednika IO SS MVZ.

Prijatelji in sodelavci s Katedre

***

Mnogi študentje smo se pred začetkom študija vprašali, ali je pametno zabiti toliko časa med knjigami? Se bodo vsa ta leta obrestovala s primerno zaposlitvijo? V Sloveniji je leta 1971 diplomiralo 1058 študentov visokih šol in 1486 študentov višjih šol. Prav verjetno, da jih večina ni dobila ustreznih zaposlitve ali pa sploh nobene. To je eden izmed vzrokov za povečano odhajanje v tujino. Saj res, devizni priliv od zdomcev je za 50 % večji od turističnega in zato nezaposlenost nikogar ne moti!

— PRAVITE, DA NEKATERI GOVORITO...

... DA SEM PRIKLEEL DO SVOJEGA POLOŽAJA LE PREKO UEE...

... NA TAKŠNA NESRAMNA IN PROVOKATIVNA NATOLCEVANJA...

... SPLOH NE NAMERAVAM !!! REAGIRATI !!!